

پایداری تولید در صنعت فولاد

صنعت فولاد ایران

ستون استوار توسعه و ارزآوری کشور

صنعت فولاد به عنوان یکی از پیشران‌های اصلی اقتصاد غیرنفتی، نقش کلیدی در رشد اقتصادی، اشتغال‌زایی و خودکفایی صنعتی ایران دارد.

دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴

صنعت فولاد ایران توانسته است به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ که تحقق ظرفیت **۵۵ میلیون تن فولاد** بود، دست یابد.

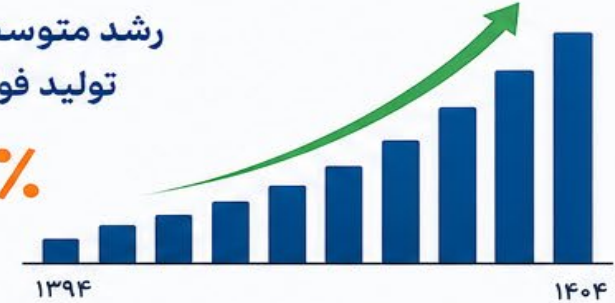

دهمین تولیدکننده فولاد
دنیا برای ۶ سال متوالی

ایران برای ۶ سال متوالی،
دهمین تولیدکننده فولاد دنیا گردید.

رشد متوسط ۱۰ ساله
تولید فولاد ایران

۶.۸٪

سهم صنعت فولاد
از تولید ناخالص داخلی

نزدیک به ۴.۵ درصد

سهم صنعت فولاد
از اشتغال کشور

۸ درصد اشتغال کشور

ارزآوری صنعت فولاد
برای کشور

میلیارد دلار
ارزآوری

۸ میلیارد دلار ارزآوری

• جایگاه و چشم‌انداز •

دهمین تولیدکننده فولاد دنیا برای ۶ سال متوالی

با تداوم روند رشد و ارتقای زنجیره‌های لازم،
امکان ارتقای رتبه تا **هفتم دنیا** وجود دارد.

نقش کلیدی در رشد اقتصادی، اشتغال‌زایی
و خودکفایی صنعتی ایران

10

رتبه فعلی

7

رتبه در صورت
تأمین زیرساخت‌ها

اهمیت راهبردی صنعت فولاد

- ✓ کاهش وابستگی به واردات
- ✓ تقویت زنجیره‌های پایین‌دستی
- ✓ توسعه صادرات غیرنفتی
- ✓ ایجاد ارزش افزوده بالا
- ✓ محرک توسعه مناطق صنعتی و معدنی

زنجیره تولید فولاد کشور - ۱۴۰۴

اطلاعات کلیدی زنجیره فولاد کشور

تعداد واحدهای فعال در زنجیره فولاد کشور:

۹۷۰

اشتغال مستقیم و غیر مستقیم

۲ میلیون نفر

مجموع تولید شمش فولاد:

۲۲ میلیون تن

(۶.۳٪ رشد) بخاطر ایجاد ظرفیت‌های جدید

مجموع ظرفیت شمش فولاد:

۵۶ میلیون تن

(نرخ بهره‌برداری از ظرفیت ۵۸٪)

سهم ارزش بازار زنجیره فولاد در بورس:

۷.۴٪

سهم ارزش معامله زنجیره فولاد به کل معاملات بورس

۴۵٪

تعداد معادن سنگ آهن: بیش از ۶۶۰ معدن

تعداد واحدهای تولیدکننده کنسانتره: ۵۲

تعداد واحدهای تولیدکننده گندله: ۲۱

تعداد واحدهای تولیدکننده اسفنجی: ۲۵

تعداد واحدهای تولیدکننده شمش: ۱۱۷

تعداد واحدهای تولیدکننده ورق: ۱۱

تعداد واحدهای تولیدکننده مقاطع طولی: ۸۵

۱ استخراج سنگ آهن

بیش از
۱۰۰ میلیون تن

۲ تولید کنسانتره

تولید کنسانتره: ۳۷.۲ میلیون تن
تولید گندله: ۴۲.۷ میلیون تن

۳ تولید آهن اسفنجی

تولید آهن اسفنجی: ۳۹ میلیون تن

۴ تولید اسلب

تولید اسلب: ۱۲.۴ میلیون تن

۵ تولید بیلت و بلوم

تولید بیلت و بلوم: ۱۹.۷ میلیون تن

۶ تولید ورق

تولید ورق: ۹.۴ میلیون تن

۷ تولید مقاطع فولادی

تولید مقاطع فولادی: ۱۲.۲ میلیون تن

چالش زیرساخت‌ها؛ مانع بهره‌برداری از ظرفیت‌های صنعت فولاد

روند نسبت بهره‌برداری از ظرفیت‌های ایجاد شده در فولاد

نسبت بهره‌برداری از ظرفیت‌های ایجاد شده در فولاد از **۷۵ درصد** در سال ۹۹ به **۵۸ درصد** در سال ۱۴۰۴ رسیده که نشان می‌دهد، زیرساخت‌های مورد نیاز تولید این صنعت از قبیل برق و گاز متناسب با رشد توسعه صنعتی آن رشد نکرده است.

نسبت بهره‌برداری
(درصد)

نیاز به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها

در حال حاضر جهت تامین برق و گاز موردنیاز این صنعت، نیاز به سرمایه‌گذاری بالغ بر

۶ میلیارد دلار

است که به دلیل عقب‌افتادگی در این بخش صنایع مجبور به تعهد سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌ها از قبیل برق و گاز گردیده‌اند.

عدم رشد متناسب زیرساخت‌های برق و گاز با توسعه صنعت فولاد

کاهش بهره‌برداری از ظرفیت‌های ایجاد شده در فولاد

محدودیت در تامین پایدار برق و گاز صنایع فولادی

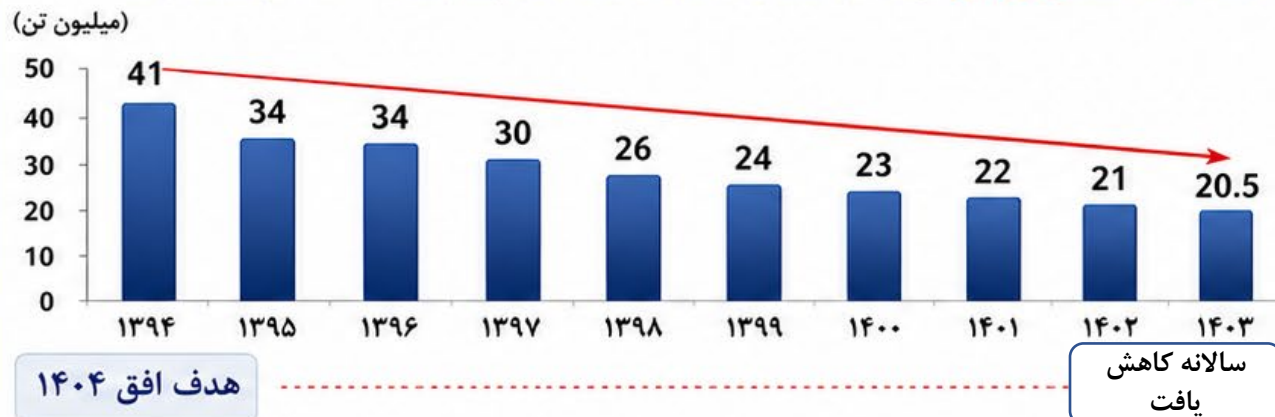
کاهش تولید و رقابت‌پذیری و از دست دادن فرصت‌های صادراتی

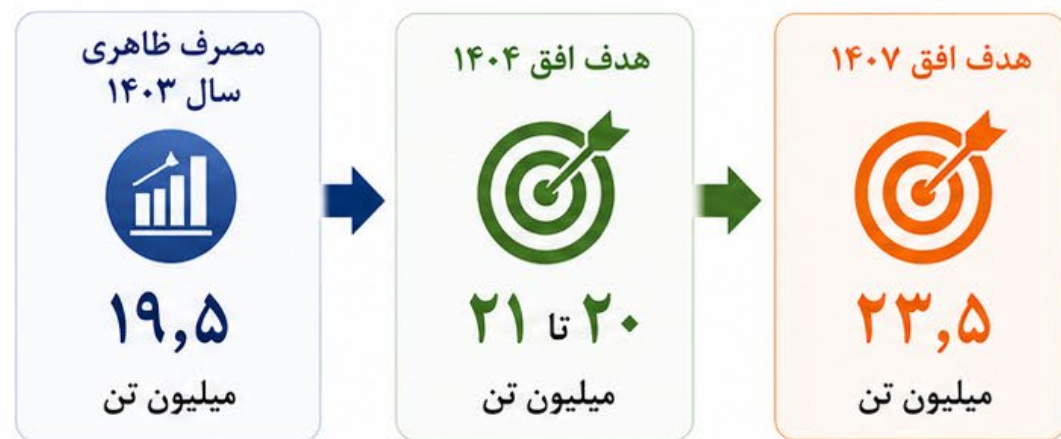
کاهش مصرف داخلی؛ چالش توسعه صنعت فولاد

پیش بینی کاهش مستمر مصرف ظاهری فولاد در افق چشم انداز

در سال های گذشته پیش بینی می کردیم که مصرف ظاهری فولاد در افق چشم انداز ۱۴۰۴ به این اعداد برسد.

پیش بینی تقاضای فولاد

چرا مصرف داخلی کاهش یافته است؟

رکود
بخش صنعت

رکود
ساخت و ساز

کاهش
سرمایه گذاری داخلی

ضعف اجرای
پروژه های عمرانی

مصرف سرانه فولاد ایران

۲۳۰
کیلوگرم

رتبه ۱۹
جهان در
مصرف سرانه

رتبه ۱۰
جهان در
تولید فولاد

تولید سریع تر از رشد تقاضای داخلی افزایش یافته است.

ظرفیت ایجادشده و نیاز به بازار

ظرفیت نصب شده

۵۵
میلیون تن

تقاضای داخلی

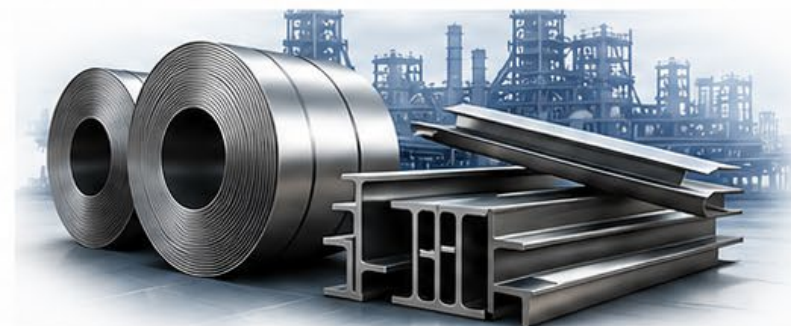

حدود ۳۵
میلیون تن

صادرات مورد نیاز

حدود ۲۰
میلیون تن

برای بهره برداری کامل از ظرفیت ۵۵ میلیون تنی، رشد تقاضای داخلی از طریق رونق ساخت و ساز، توسعه صنایع پایین دستی و اجرای پروژه های عمرانی در کنار حفظ بازارهای صادراتی ضروری است.

کاهش جذابیت سرمایه‌گذاری و تولید در زنجیره فولاد کشور

مقایسه متوسط قیمت محصولات آهنی بر اساس متوسط معاملات بورس کالا در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۴ است.

متغیر	متوسط قیمت ۱۴۰۱ (مبنای ۱۰۰)	متوسط قیمت ۱۴۰۴	رشد ریالی	رشد دلاری (۱۴۰۱=۱۰۰)	تغییر دلاری
دستمزد مستقیم تولید	۳۳۹,۶	۱,۱۱۸,۹	↑ ۳۲۹,۶٪ افزایش	۱۱۲,۹	↑ ۱۲,۹٪ افزایش
کل نیروی انسانی تولید	۳۴۰,۰	۱,۱۰۲,۷	↑ ۲۲۰,۰٪ افزایش	۱۱۲,۷	↑ ۱۲,۷٪ افزایش
انرژی	۲۵۶,۳	۹۰۸,۷	↑ ۲۵۶,۳٪ افزایش	۱۰۶,۷	↑ ۶,۷٪ افزایش
متوسط قیمت محصولات آهنی	۲۲۷,۰	۵۱۴,۸	↑ ۱۲۷,۰٪ افزایش	۷۲,۴	↓ ۲۷,۶٪ کاهش
نرخ دلار آزاد	۲۱۰,۶	۶۳۶,۲	↑ ۲۱۰,۶٪ افزایش	—	—

خلاصه تغییرات (متوسط ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۴)

نرخ دلار آزاد

۲۱۰,۶٪

افزایش ریالی

متوسط قیمت
محصولات آهنی

۲۷,۶٪-

کاهش دلاری

هزینه انرژی

۲۵۶,۳٪

افزایش ریالی

کل نیروی انسانی تولید

۲۲۰,۰٪

افزایش ریالی

دستمزد مستقیم تولید

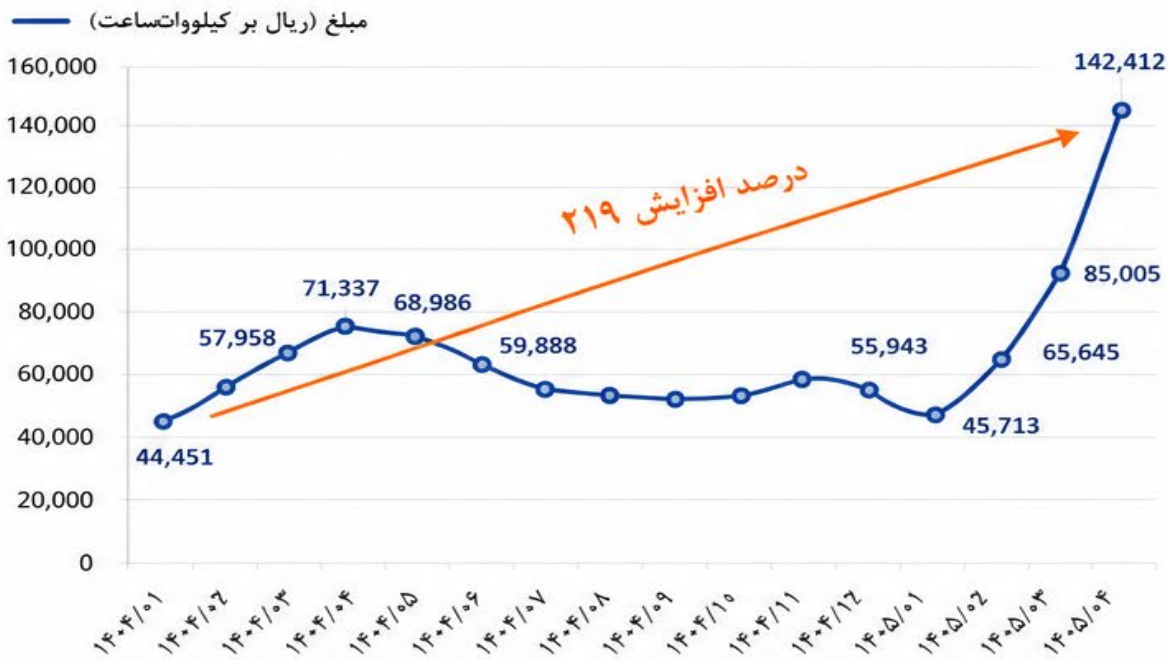
۳۲۹,۶٪

افزایش ریالی

افزایش هزینه خرید از بورس انرژی

مقایسه از فروردین ۱۴۰۴ تا تیر ۱۴۰۵

میانگین قیمت معاملات برق سبز در بورس انرژی

میانگین قیمت معاملات برق دوجانبه نیروگاه و صنایع

معاملات برق
سبز

فروردین ۱۴۰۴

۴۴,۴۵۱
ریال بر کیلووات-ساعت

تیر ۱۴۰۵

۱۴۲,۴۱۲
ریال بر کیلووات-ساعت

درصد افزایش

۲۱۹% ↑

معاملات برق
دوجانبه با نیروگاه ها

فروردین ۱۴۰۴

۶۳,۲۵۸
ریال بر کیلووات-ساعت

تیر ۱۴۰۵

۱۴۰,۰۰۰
ریال بر کیلووات-ساعت

درصد رشد

۱۲۲% ↑

افزایش قابل توجه هزینه خرید انرژی از بورس، فشار مضاعفی بر هزینه‌های تولید و صنایع وارد کرده است.

دستاوردهای صنعت فولاد

تحقق هدف ظرفیت
۵۵ میلیون تنی
در افق ۱۴۰۴

حفظ جایگاه
دهمین تولیدکننده فولاد جهان
برای شش سال متوالی

ایجاد زنجیره تقریباً کامل
از استخراج سنگ‌آهن
تا محصولات نهایی فولادی

سهم مؤثر در اقتصاد کشور

۴.۵%
سهم در تولید ناخالص داخلی

۲ میلیون نفر
اشتغال مستقیم و غیرمستقیم

۸ میلیارد دلار
ارزآوری سالانه

سهم بزرگ در
بورس و بورس کالای ایران

چهار چالش راهبردی صنعت فولاد

کاهش بهره‌برداری از ظرفیت‌ها

- ظرفیت اسمی: ۵۶ میلیون تن
- تولید واقعی: ۳۳ میلیون تن
- نرخ بهره‌برداری از ظرفیت: ۵۸ درصد

بخش قابل توجهی از ظرفیت‌های ایجادشده بلااستفاده مانده است.

محدودیت شدید زیرساخت انرژی

- کمبود برق و گاز مهم‌ترین عامل افت تولید است.
- برای تأمین زیرساخت‌های موردنیاز حدود **۶ میلیارد دلار** سرمایه‌گذاری جدید لازم است.
- شرکت‌های فولادی ناچار به سرمایه‌گذاری مستقیم در نیروگاه و تأمین انرژی شده‌اند.

کاهش تقاضای داخلی

- مصرف ظاهری فولاد بسیار کمتر از پیش‌بینی‌های سند چشم‌انداز رشد کرده است.
- در نتیجه وابستگی صنعت به صادرات افزایش یافته و بازار داخلی دیگر موتور اصلی رشد صنعت نیست.

افزایش هزینه تولید و کاهش جذابیت سرمایه‌گذاری

- هزینه انرژی طی سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته است.
- هزینه خرید برق از بورس انرژی بیش از دو برابر شده است.
- افزایش هزینه‌ها سریع‌تر از رشد درآمد تولیدکنندگان بوده و سودآوری صنعت را تحت فشار قرار داده است.

پیام کلیدی

چالش اصلی صنعت فولاد ایران دیگر “کمبود ظرفیت تولید” نیست؛ بلکه “کمبود زیرساخت، کاهش تقاضای داخلی و افزایش هزینه‌های تولید” است.

اولویت‌های سیاستی

توسعه زیرساخت‌های برق و گاز

افزایش بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود

تحریک تقاضای داخلی از طریق پروژه‌های عمرانی و صنایع پایین‌دستی

توسعه صادرات محصولات با ارزش افزوده بالاتر

بهبود فضای سرمایه‌گذاری و ارتقای بهره‌وری صنعت

باتشكر.

